

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 107/2021-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Jany Laššákovej v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Michalom Markotánom, advokátom, Rádayho 8/A, Lučenec, proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 2C/52/2010 z 20. septembra 2016, rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13Co/576/2016 z 31. októbra 2017 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Cdo 169/2018 z 31. júla 2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 6. novembra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“).

2. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol o žalobe žalobkyne [REDAKOVANÉ] proti sťažovateľovi ako žalovanému, ktorým určil rozsah majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a poručiťela [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ku dňu poručiťelovej smrti. Zároveň žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil. Proti nemu podal sťažovateľ 30. januára 2018 dovolanie (spísané 29. januára 2018), a to elektronicky prostredníctvom mailu a toto elektronické podanie 5. februára 2018 doplnil listinným podaním doručeným osobne do podateľne Okresného súdu Veľký Krtíš. Najvyšší súd napadnutým

uznesením dovolanie odmietol ako oneskorene podané podľa § 447 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Najvyšší súd vychádzal len z údajov spise, v ktorom nebolo zažurnalizované elektronické podanie dovolania z 30. januára 2018. Najvyšší súd tak považoval dovolanie za podané 5. februára 2018. Uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené prostredníctvom jeho právneho zástupcu v dovolacom konaní JUDr. Petra Mihályho 9. septembra 2019.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. Proti všetkým trom rozhodnutiam podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť.

4. Vo vzťahu k včasnosti podania ústavnej sťažnosti sťažovateľ uvádza, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu mu nebolo doručené poštou a ani inak a sťažovateľ sa k nemu dostal náhodou po nahliadnutí do súdneho spisu na Okresnom súde Veľký Krtíš 8. septembra 2020 alebo neskôr, keď sa mu reálne dostalo do jeho dispozície. Sťažovateľ ďalej uvádza, že svojmu pôvodnému právnenému zástupcovi JUDr. Petrovi Mihálymu doručil odvolanie splnomocnenia, ktoré tento akceptoval 1. marca 2018. Akceptáciu odvolania splnomocnenia advokátom JUDr. Petrom Mihálym z 1. marca 2018 dokladá k ústavnej sťažnosti.

5. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, ktorý odmietol dovolanie pre jeho oneskorené podanie, sťažovateľ uvádza, že dovolanie bolo podané elektronicky na mailovú adresu Okresného súdu Veľký Krtíš v posledný deň lehoty 31. januára 2018 s tým, že toto elektronické podanie bolo následne doplnené listinným podaním doručeným osobne do podateľne súdu 5. februára 2018. V tomto kontexte sťažovateľ poukazuje na § 125 CSP.

6. Sťažovateľ ďalej veľmi stručne uvádza vecné dôvody, pre ktoré majú byť napadnuté rozhodnutia v rozpore s ústavou. Namietá nedostatočné odôvodnenie rozsudku okresného súdu, arbitrárnosť všetkých napadnutých rozhodnutí a ich rozpor so sťažovateľom označenými článkami ústavy a dohovoru.

7. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozsudky zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada finančné zadosťučinenie vo výške 20 000 eur.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd sa najskôr zaoberal tým, či má právomoc preskúmať všetky napadnuté rozhodnutia. Vo vzťahu k porušeniu práv sťažovateľa rozsudkom okresného súdu a rozsudkom krajského súdu ústavný súd uvádza, že z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. ústavná ochrana je postavená na princípe subsidiarity (napr. IV. ÚS 115/07).

9. Proti napadnutým rozsudkom okresného súdu a krajského súdu mohol sťažovateľ podať prípustné opravné prostriedky, a to odvolanie a dovolanie (čo aj využil). O odvolaní rozhodol krajský súd a jeho právomoc v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť o ústavnej sťažnosti proti rozsudku okresného súdu. Podobne o dovolaní proti rozsudku krajského súdu rozhodol najvyšší súd a jeho právomoc rozhodnúť o dovolaní vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť o ústavnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu.

10. Následne sa ústavný súd zaoberal ústavnou sťažnosťou vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu. Podľa § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) možno ústavnú sťažnosť podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

11. Sťažovateľovi bolo napadnuté uznesenie najvyššieho súdu doručované prostredníctvom jeho právneho zástupcu JUDr. Petra Mihályho. Podľa § 110 ods. 1 CSP ak má strana zástupcu so splnomocnením na celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Sťažovateľ bol v konaní pred všeobecnými súdmi vrátane dovolacieho konania zastúpený advokátom. Advokátovi sa vždy udeľuje splnomocnenie pre celé konanie a nemožno ho obmedziť (§ 92 ods. 2 CSP). Sťažovateľovi bolo teda napadnuté uznesenie najvyššieho súdu správne doručované prostredníctvom jeho právneho zástupcu a ten ho prevzal 9. septembra 2019. Posledný deň lehoty na podanie ústavnej sťažnosti bol teda 9. november 2019. Sťažovateľ však ústavnú sťažnosť podal až 6. novembra 2020, teda takmer jeden rok po uplynutí lehoty.

12. Ak aj sťažovateľ uvádza, že svojmu právnenému zástupcovi JUDr. Petrovi Mihálymu odvolal splnomocnenie, ktorý toto odvolanie 1. marca 2018 akceptoval, táto okolnosť nič nemení na skutočnosti, že sťažovateľ bol v dovolacom konaní svojím právnym zástupcom zastúpený. Podľa § 92 ods. 3 CSP odvolanie splnomocnenia stranou alebo výpoveď splnomocnenia zástupcom sú voči súdu účinné dňom, keď ich strana alebo zástupca súdu oznámili. Pokiaľ strana alebo zástupca súdu neoznámia ukončenie zastupovania, súd naďalej koná s právnym zástupcom strany. Tak to bolo aj v tomto prípade. V súdnom spise sa nenachádza oznámenie adresované súdu o odvolaní splnomocnenia stranou. Ústavný súd len dopĺňa, že prípadné akceptovanie alebo neakceptovanie odvolania splnomocnenia nie je relevantné. Súd teda naďalej doručoval všetky písomnosti JUDr. Petrovi Mihálymu ako zástupcovi strany (sťažovateľa), napr. vyjadrenie žalobkyne k dovolaniu doručené 23. apríla 2018 alebo uznesenie o trovách konania doručené 26. júna 2018. Z tohto dôvodu bolo aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu doručované JUDr. Petrovi Mihálymu, a to 9. septembra 2019. Tento postup bol správny a v súlade s § 92 a § 110 CSP.

13. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť bola podaná oneskorene. Z tohto dôvodu už nemohol skúmať ostatné argumenty sťažovateľa a zaoberať sa ústavnou súladnosťou napadnutých rozhodnutí.

14. Podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je podaný oneskorene. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu odmietol pre jej oneskorené podanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2021

Peter Molnár
predseda senátu